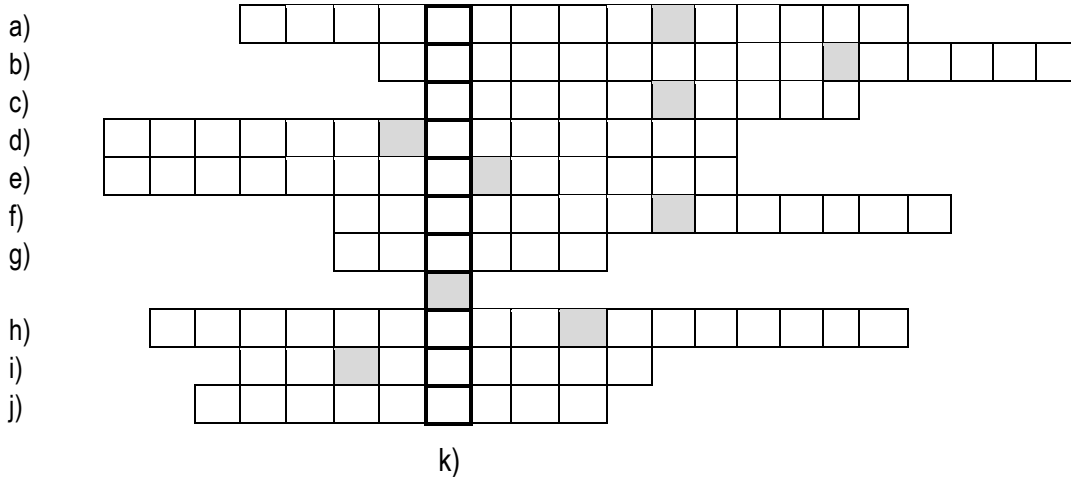

1. A személynevekből álló keresztrejtvény megfejtésével egy korszakbeli uralkodó latin nevét kapod. (A szóközöket jelöltük.)

a) az első név szerint ismert magyar költő eredeti neve	f) esztergomi érsek, iskolai füzetek alkotják a róla elnevezett kódex anyagát
b) ferences rendi szerzetes, a nándorfehérvári diadal egyik hőse	g) Mátyás szolgálatában is álló cseh zsoldosvezér
c) mongol fejedelem, Ankaránál legyőzte a törököket	h) Hunyadi Mátyás első felesége
d) stájer lovas, Zsigmond apósa	i) középkori festő, akinek csak műveit és monogramját ismerjük
e) I. Lajos krónikása és életrajzírója	j) a déli harangszót elrendelő pápa neve latin írásmóddal (III.)

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	
.../11	

2. Alkosd meg az alábbi események helyes időrendjét!

☐ A Nándorfehérvár első ostroma	☐ B a százéves háború vége
☐ C Habsburg Albert trónra lépése	☐ D Zsigmond bebörtönzése
☐ E I. rigómezei csata	☐ F kápolnai unió
☐ G Hunyadi János lemond a kormányzói címről	

A legkorábbi esemény betűjelét írd az első helyre!

A helyes időrend:

a	b
c3	
.../5	

3. Jelöld aláhúzással az alábbi felsorolások tagjai közül azt, amelyek – történelmi szempontból – nem illik a sorba! Választásodat indokold is!

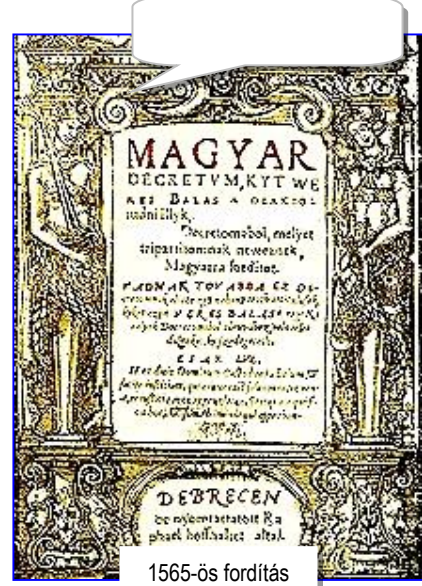
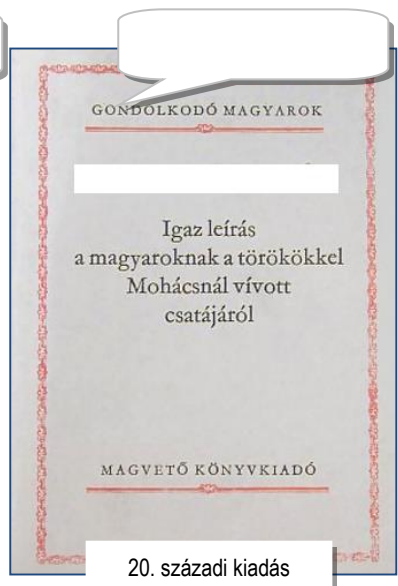
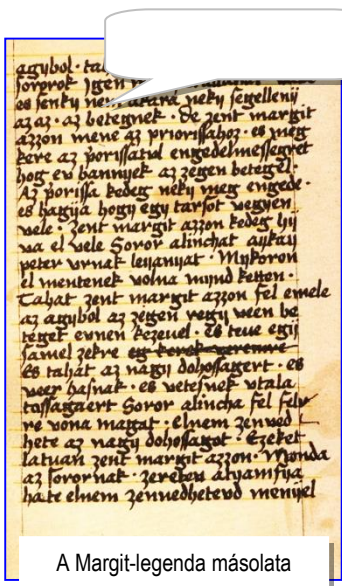
a) 1396 1428 1437 1444

b) Buzogány-torony Kapu-torony Salamon-torony Csonka-torony

c) bencések pálosok ferencesek domonkosok

a	b
c	
.../6	

4. Kinek a munkája? Írd a szerző nevét a feliratokba!

a	b
c	
.../3	

5. Egészítsd ki a táblázatot a hiányzó történelmi fogalmakkal, illetve magyarázattal!

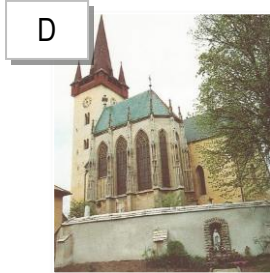
fogalom	magyarázat
bánok	
	királyi felségjogon szerzett jövedelmek
fűstpénz	
kanonokok	
zarándokok	
	külföldi telepes, „vendég”
	uralkodói jog magas egyházi méltóságok kinevezésére

a	b
c	d
e	f
g	
.../7	

6. Melyik kép és szöveg tartozik össze? Alkoss párokat az összetartozó betűjelekből és számokból!
(Az összes számot nem kell felhasználnod.)

a	b
c	d
e	f
.../6	

- 1) A Szepesség ritka építészeti gyöngyszeme a csütörtökhelyi Szapolyai-kápolna.
- 2) Simontornya a hatalmi harcok során többször is gazdát cserélt a korszakban.
- 3) A veleméri templom freskóit a XIV. században Aquila János készítette.
- 4) A monda szerint Beckó várát Stibor vajda udvari bolondjának kérésére építtette.
- 5) A Mátyás elleni összeesküvés színhelye a németújvári vár.
- 6) Galambóc várát Zsigmond hadai is ostromolták.
- 7) A bártfai Szent Egyed templom toronyórájáról is híres.
- 8) Vajdahunyad vára Hunyadi János birtokainak központja volt.

Betűjelek						
Számok						

7. Igazak vagy hamisak a következő állítások? Karikázd be az igaz, húzd át a hamis állítások betűjelét!

a	b
c	d
e	f
g	h
.../8	

- a) I. Károly V. István Árpád-házi magyar király unokája volt.
- b) Magyarországon az első nemesfémből készült pénzt I. Károly verette.
- c) A kunok a királyi seregben könnyűlovasként szolgáltak.
- d) A lándzsa szó katonai egységet is jelent.
- e) Az 1351. évi törvény értelmében a fallal körülvett városok mentesültek a kilenced fizetése alól.
- f) Az első magyar bibliafordítás a Huszita Biblia volt a XVI. században.
- g) Hunyadi János és Újlaki Miklós egyszerre nyerte el az erdélyi vajda méltóságot.
- h) A fekete sereg a Szózatban Mátyás „bús” hadaként szerepel.

8. Melyik eseményekről tudósít a Thuróczy-krónika? Írd a pontozott vonalra!

A) „... titokban besurranva odaállt a király asztala elé, és éles kardját kirántva a hüvelyéből [...] egyetlen heves támadással könyörtelenül le akarta vágni a királyt, a királynét meg a fiaikat. [...] A király jobb kezén könnyű sebet ejtett [...], a szentséges királyné jobb kezének négy ujját [...] azon nyomban levágta.”
(Thuróczy-krónika)

Esemény:

B) „Amikor pedig a király hozzákezdett seregével a [...] város ostromához, s maga is részt vett a harcban, egy számszerij nyilától életveszélyesen megsebesült a lábán, és Isten segítségével bízva és az orvosok kezelése jóvoltából is alig menekült meg a haláltól. ”
(Thuróczy-krónika)

Esemény:

C) „Annak az évnek a folyamán, mikor László király Magyarországra jött, a nyár első hónapja táján a törökök császára [...] fegyvereit a görögök ellen fordította [...] és félelmetes háborút indított egész Görögország ellen. Megszámlálhatatlan csapatait mindenünnen összevonva, országának egész hadikészültségét mozgósítva, dölyfös lelkének indulatában szárazföldi és tengeri ostromzárral megtámadta a híres várost [...], a régi császároknak kedvelt gyermekét, a világ úrnőjét.[...] Végül a város falait nagyrészt földig ledöntve, [...] ötvennégy napi ostrom után [...] elfoglalta.
(Thuróczy-krónika)

Esemény:

9. Csoportosítsd a földrajzi helyeket az alábbiak szerint! (Írd a számokat a megfelelő -be!

Minden számot egyszer használj fel!

- 1) Zólyom 2) Nagyszombat 3) Nagyszeben 4) Rozgony 5) Kassa
6) Diósgyőr 7) Brassó 8) Szentimre 9) Pozsony 10) Bártfa

• I. Lajos tartózkodási helyei:

• Tárnoki városok:

• Szász városok:

• Csatahelyszínek:

a b

c d

.../3

a b

c d

e f

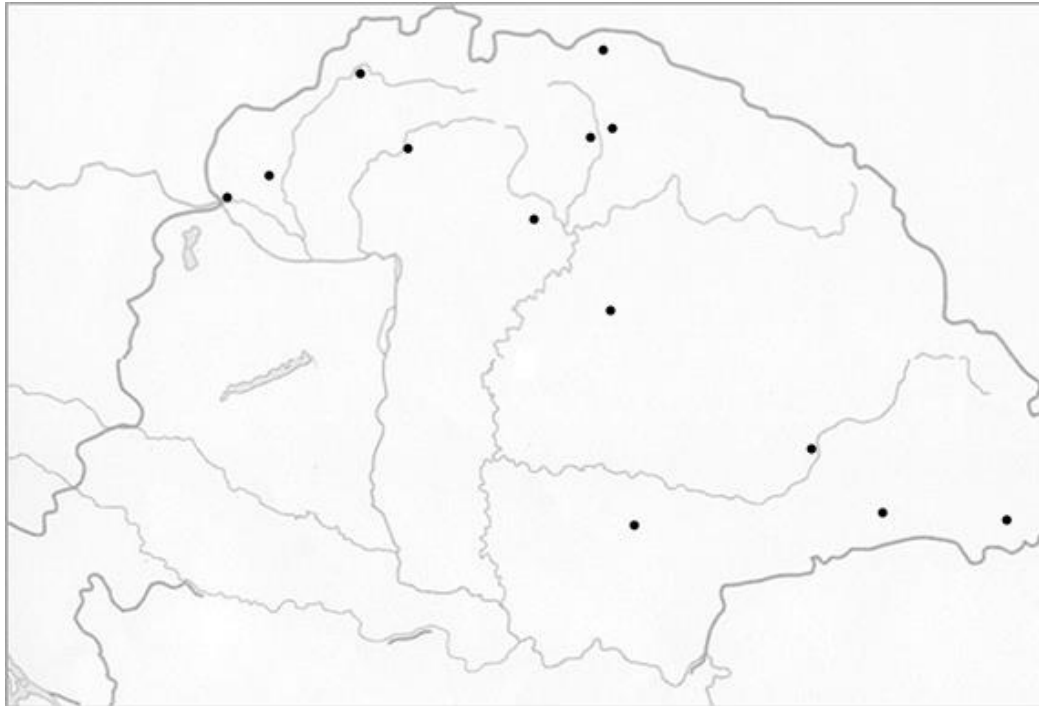
g h

i j

.../10

10. Jelöld az előző (9. feladat) földrajzi helyeit sorszámaikkal a térképvázatban!

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
.../10	

11. Az alábbi kérdések megválaszolására három-három válaszlehetőséget adunk. Karikázd be a helyes válasz (esetenként helyes válaszok) betűjelét!

- a) Hogy szólították az országos tisztségeket betöltő személyeket?
(A) méltóságos (B) nagyságos (C) tekintetes
- b) Hol éltek bencés szerzetesek?
(A) Garamszentbenedeken (B) Göncön (C) Városlődön
- c) Mekkora volt a kapuadó mértéke?
(A) 15 dénár (B) 18 dénár (C) 20 dénár
- d) Kik szerezték a föld alól vagyonukat?
(A) a Lőcseiek (B) a Fuggerek (C) a Thurzók
- e) Melyik párosítás nem helyes?
(A) Fehérvár – Szent László (B) Újlak - Kapisztrán János (C) Hunyadi János - Gyulafehérvár
- f) Kik éltek a székeknek nevezett közigazgatási egységekben?
(A) szászok (B) vlachok (C) kunok
- g) Hol játszódott a XIV. századi Szent-györgyi családból való Sebes és Péter története?
(A) Szerdahelyen (B) Csütörtökhelyen (C) Szombathelyen
- h) Miből szedték a kilencedet?
(A) a terményből (B) élő állatból (C) borból
- i) Ki volt Szulejmán szultán elődje?
(A) I. Bajazid (B) II. Murád (C) I. Szelim

a	b
c	d
e	f
g	h
i	
.../9	

a	b
c	d
e	f
g	h
i	j
k	l
m	n
o	p
q	r
s	t
u	v
.../22	

12. Esszé: Külpolitikai törekvések az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond idején

Mutasd be az alábbi források és ismereteid alapján Anjou-házi királyaink és Luxemburgi Zsigmond külpolitikáját!

Válaszodban térj ki a következőkre:

- Milyen külpolitikai sikereket és kudarcokat vallhattak magukénak Anjou-házi királyaink?
- Hogyan szerepelt Luxemburgi Zsigmond az európai politika élvonalában?
- Hogyan vette kezdetét hazánkban a törökellenes védelmi politika?

Használd fel az alábbi forrásokat és ismereteidet!

**Fejtsd ki megszerkesztett mondatokban válaszodat egy oldalban!
Ügyelj a szöveg tagolására és a helyesíráásra!**

Források:

„Az úr 1335. évében, Szent Márton napja körül János cseh király, fiával, Károllyal és a lengyel királlyal eljött Magyarországra, Visegrádra Károly királyhoz, hogy örök békeszövetséget kössenek: ez meg is történt. [...] ugyanott elhatározták, hogy bármelyik királyra vagy országra ellenség törne, a többiek segítségére és szabadítására sietnek. Ezt a szövetséget nagy esküvéssel is megerősítették.”

(Képes Krónika)

Az Anjouk és Zsigmond kora

„A török betörések megakadályozására elsődleges feladattá vált az ország déli határainak – mindenekeelőtt az Al-Duna Szörény és Nándorfehérvár közti 240 km-es szakaszának megerősítése. A 14. század végén a határt itt (a szerbiai Galambócon kívül) mindössze négy vár [...] őrizte. 1430-ban ugyanitt, a Duna bal partján már 11 új vár emelkedett, ezek jelentős részét Ozorai Pipo temesi ispán építtette.”

(Csukovits Enikő: Liliom és holló)

Zsigmond német-római császári pecsétje

